

Vzgr Rb Den Haag, 23 januari 2008, Alk-Abelló v Staat der Nederland

Timoteegras

OCTROOIRECHT – PROCESRECHT

Aanvullend BeschermingsCertificaat

Derde heeft geen recht op toelating tot de hoorzitting voor verlening ABC.

- Met gedaagde is de voorzieningenrechter van oordeel dat uit het bepaalde in artikel 4:9Abw niet kan worden afgeleid dat zij naast de schriftelijke indiening van haar zienswijze ook het recht heeft om mondeling te worden gehoord.

Vast staat dat eiseres moet worden aangemerkt als derde belanghebbende in de zin van artikel 4:8 Abw. Met gedaagde is de voorzieningenrechter van oordeel dat uit het bepaalde in artikel 4:9Abw niet kan worden afgeleid dat zij naast de schriftelijke indiening van haar zienswijze ook het recht heeft om mondeling te worden gehoord. Het artikel geeft de belanghebbende het recht te kiezen voor een mondelinge of een schriftelijke uiteenzetting. Nu eiseres op eigen verzoek schriftelijke opmerkingen heeft ingediend, biedt het bepaalde in artikel 4:9 Abw haar naar voorlopig oordeel niet de mogelijkheid tevens toegang te verkrijgen tot de op 24 januari 2008 geplande hoorzitting. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat eiseres niet heeft gesteld dat zij de schriftelijke reactie achterwege had willen laten indien zij eerder op de hoogte was geweest van de hoorzitting en, voorts, dat zij, in de hiervoor onder 2.5 bedoelde brief, heeft aangegeven dat zij in ieder geval schriftelijke opmerkingen wilde indienen.

Daar komt bij dat de procedure die gevolgd wordt ter voorbereiding van het besluit dat gedaagde op de aanvraag zal nemen, dient om hem in staat te stellen die inlichtingen in te winnen die nodig zijn om op zorgvuldige wijze te besluiten.

- Het is geen contentieuze procedure waarbij, in dit geval, eiseres, in staat moet worden gesteld om op al hetgeen Stallergenes naar voren brengt uitputtend te reageren.

Geen strijd met artikel 6 EVRM

Van een handelen in strijd met artikel 6 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) is geen sprake, nu het hier om de voorbereiding van een besluit, en niet om een contentieuze procedure, gaat.

Eiseres kan tegen het genomen besluit bezwaar bij gedaagde en zonodig beroep bij de rechtbank indienen, waarbij tevens de mogelijkheid openstaat een voorlopige voorziening te vragen tot schorsing van het besluit. Bovendien kan eiseres de rechtbank verzoeken om, zo aan Stallergenes een certificaat wordt verleend, dat certificaat nietig te verklaren. Haar staan derhalve voldoende mogelijkheden ten dienste voor een eerlijke behandeling van haar zaak binnen redelijke termijn. Evenmin levert het niet toelaten tot de hoorzitting schending op van artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM.

Eiseres heeft naar voorlopig oordeel niet aannemelijk gemaakt dat de enkele weigering om eiseres toe te laten tot de hoorzitting in het kader van een procedure die er toe strekt gedaagde in staat te stellen die inlichtingen te verzamelen die nodig zijn voor een zorgvuldige besluitvorming ingrijpt in haar eigendomsrecht.

Vindplaatsen: BIE 2008, nr. 25, p. 288.

Vzgr Rb Den Haag, 23 januari 2008

(M. Th. Nijhuis)

Vzr. Rechtbank te 's-Gravenhage.

23 januari 2008

(derde-belanghebbende)

Alk-Abelló AS te Hørsholm, Denemarken, eiseres, procureur mr. W.E. Pors, tegen

De Staat der Nederlanden (Ministerie van Economische zaken, agentschap Octrooiencentrum Nederland) te 's-Gravenhage, gedaagde, procureur mr. A.B. van Rijn.

1. Het verloop van de procedure

Eiseres heeft gedaagde gedagvaard bij exploit van 2 januari 2008 voor de zitting van 23 januari 2008. Eiseres heeft haar vordering toegelicht. Gedaagde heeft gemotiveerd verweer gevoerd. Het vonnis is spoedshalve op 23 januari 2008 uitgesproken.

Aan partijen is afgegeven een verkort vonnis.

Het onderstaande vormt daarvan de uitwerking.

2 De feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van 23 januari 2008 wordt in dit geding van het volgende uitgegaan.

2.1 Stallergenes S.A. te Frankrijk (hierna: Stallergenes) is eigenaar van een Europees octrooi voor de uitvinding van galenische vormen van allergenen voor sublinguale toediening.

2.2 In maart 2007 heeft Stallergenes aan gedaagde een verzoek gedaan om afgifte van een aanvullend beschermingscertificaat voor het product 'gestandaardiseerd allergeenextract van pollen van Timotheegras (Phleum pratense)'.

2.3 In artikel 3 van de Verordening (EEG) nr. 1768/92. van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de invoering van een aanvullend beschermingscertificaat voor ge-

neesmiddelen is voor zover hier van belang - het volgende bepaald:

Voorwaarde voor de verkrijging van het certificaat. Het certificaat wordt afgegeven indien in de Lid-Staat waar de in artikel 7 bedoelde aanvraag wordt ingediend en op de datum van die aanvraag

a) het produkt wordt beschermd door een van kracht zijnde basisoctrooi;

b) voor het product als geneesmiddel een van kracht zijnde vergunning voor het in de handel brengen is verkregen overeenkomstig Richtlijn 65/65/EEG of Richtlijn 81/85 I/EEG, naargelang van het geval;
(...)

d) de onder b)genoemde vergunning de eerste vergunning is voor het in de handel brengen van het produkt als geneesmiddel."

2.4 Bij de aanvraag heeft Stallergenes een vergunning van eiseres aangewezen als de eerste vergunning voor het in de handel brengen van voormeld product als geneesmiddel.

Het door eiseres op basis van deze vergunning op de markt gebrachte geneesmiddel dient voor de behandeling van allergie voor graspollen.

2.5 Naar aanleiding van genoemde aanvraag heeft eiseres gedaagde bij brief van 22 augustus 2007 mee gedeeld dat zij als belanghebbende wil toetreden in de procedure tot aanvraag door Stallergenes van het aanvullend beschermingscertificaat en dat zij in ieder geval schriftelijke opmerkingen zal indienen. Tevens wijst zij erop dat zij op grond van artikel 3:4 Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid moet worden gesteld om te worden gehoord in een door gedaagde aangekondigde hoorzitting.

2.6 Bij brief van 10 september 2007 heeft gedaagde aan eiseres bericht dat hij de termijn voor het indienen van schriftelijke opmerkingen heeft bepaald op 22 oktober 2007. In voormelde brief deelt hij eiseres tevens mee dat de stelling van eiseres dat zij ook gehoord moet worden tijdens een eventuele hoorzitting, niet onderschrijft, omdat eiseres overeenkomstig het bepaalde in artikel 4:8 Awb reeds in staat is gesteld haar zienswijze binnen een redelijke termijn naar voren te brengen.

2.7 Bij brief van 22 oktober 2007 met bijlagen, aangevuld bij brief van 26 oktober 2007 met bijlagen, heeft eiseres haar schriftelijke opmerkingen bij gedaagde ingediend. Tevens heeft zij nadere gronden aangevoerd waarom zij meent dat zij dient te worden toegelaten tot een te houden hoorzitting.

2.8 Bij brief van 25 oktober 2007 heeft gedaagde Stallergenes opgeroepen toe het bijwonen van een hoorzitting op 24 januari 2008 inzake haar aanvraag voor het aanvullend beschermingscertificaat.

2.9 Bij e-mailbericht van 6 december 2007 heeft gedaagde aan eiseres laten weten dat hij geen aanleiding ziet zijn standpunt ten aanzien van het bijwonen van de hoorzitting door gedaagde te wijzigen.

3 De vordering, de gronden daarvoor en het verweer

Eiseres vordert - zakelijk weergegeven - gedaagde te gebieden om eiseres toegang te bieden tot de gehele hoorzitting bij het Octrooiencentrum Nederland inzake de

aanvraag nr. 300277 voor een aanvullend beschermingscertificaat, welke thans staat gepland voor 24 januari 2008.

Daartoe voert eiseres - kort samengevat - het volgende aan.

De aanvraag voor een aanvullend beschermingscertificaat wijst er op dat Stallergenes van plan is haar eventuele rechten voortvloeiend uit het certificaat te handhaven tegen Grazax, het geneesmiddel van eiseres. Nu er verschillende gebreken aan de geldigheid van dat certificaat in de weg staan, heeft eiseres er belang bij dat het certificaat wordt geweigerd.

Eiseres is in de aanvraagprocedure te beschouwen als een belanghebbende in de zin van artikel 3:4 van de Awb.

Door haar te weigeren aanwezig te zijn bij de op 24 januari 2008 geplande hoorzitting handelt gedaagde onrechtmatig jegens eiseres. De handelwijze van gedaagde is in strijd met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Voorts is een besluit op basis van een hoorzitting waar eiseres zich niet heeft kunnen uiten een schending van artikel 1 van het Eerste protocol bij het EVRM, nu het strijdig is met het fundamentele recht van eiseres op eigendom.

De beslissing om eiseres niet toe te laten is bovendien in strijd met de artikelen 3:46 en 3:47 Awb, waarin wordt bepaald dat elk besluit dient te berusten op een deugdelijke en kenbare motivering. Als men een derde buiten een hoorzitting laat betekent dat dat de gronden voor het besluit verborgen blijven.

Het uitsluiten van eiseres van de hoorzitting is ook in strijd met artikel 4:9 Awb en artikel 7:6 lid 1 Awb.

Eiseres heeft een spoedeisend belang bij haar vordering om toegelaten te worden tot de hoorzitting die al op 24 januari 2008 is gepland.

Gedaagde voert gemotiveerd verweer dat hierna, voorzover nodig, zal worden besproken.

4 De beoordeling van het geschil

4.1 Ter (voorlopige) beoordeling is de vraag of gedaagde onrechtmatig heeft gehandeld door eiseres niet toe te laten tot een door gedaagde bepaalde hoorzitting naar aanleiding van de door Stallergenes ingediende aanvraag voor een aanvullend beschermingscertificaat.

4.2 Gedaagde heeft zich op het standpunt gesteld dat hij heeft voldaan aan de artikelen 4:8 en 4:9 Awb. Hij heeft eiseres overeenkomstig artikel 4:8 Awb in de gelegenheid gesteld haar zienswijze over de aanvraag kenbaar te maken.

Eiseres had daarbij op grond van artikel 4:9 Awb de keuze om haar zienswijze óf schriftelijk óf mondeling naar voren te brengen, aldus gedaagde. Gedaagde voert aan dat eiseres, nu zij haar zienswijze schriftelijk had ingediend en dat kennelijk ook zo wilde, niet ook nog tijdens de hoorzitting behoeft te worden gehoord.

4.3 Partijen zijn verdeeld over de uitleg van artikel 4:9 Awb.

Eiseres heeft aangevoerd dat het feit dat zij ook schriftelijk haar zienswijze naar voren heeft gebracht haar niet het recht ontnemt omdat ook mondeling te doen, temeer omdat gedaagde in de brief van 10 september

2007 aangaf dat nog niet was besloten tot het houden van een hoorzitting.

4.4 Vast staat dat eiseres moet worden aangemerkt als derde belanghebbende in de zin van artikel 4:8 Awb. Met gedaagde is de voorzieningenrechter van oordeel dat uit het bepaalde in artikel 4:9Awb niet kan worden afgeleid dat zij naast de schriftelijke indiening van haar zienswijze ook het recht heeft om mondeling te worden gehoord. Het artikel geeft de belanghebbende het recht te kiezen voor een mondelinge of een schriftelijke uiteenzetting. Nu eiseres op eigen verzoek schriftelijke opmerkingen heeft ingediend, biedt het bepaalde in artikel 4:9 Awb haar naar voorlopig oordeel niet de mogelijkheid tevens toegang te verkrijgen tot de op 24 januari 2008 geplande hoorzitting. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat eiseres niet heeft gesteld dat zij de schriftelijke reactie achterwege had willen laten indien zij eerder op de hoogte was geweest van de hoorzitting en, voorts, dat zij, in de hiervoor onder 2.5 bedoelde brief, heeft aangegeven dat zij in ieder geval schriftelijke opmerkingen wilde indienen.

Daar komt bij dat de procedure die gevolgd wordt ter voorbereiding van het besluit dat gedaagde op de aanvraag zal nemen, dient om hem in staat te stellen die inlichtingen in te winnen die nodig zijn om op zorgvuldige wijze te besluiten. Het is geen contentieuze procedure waarbij, in dit geval, eiseres, in staat moet worden gesteld om op al hetgeen Stallergenes naar voren brengt uitputtend te reageren.

4:5 Eiseres heeft gesteld dat hier sprake is van een uitzonderlijke situatie, omdat de aanvrager van een aanvullend beschermingscertificaat zijn aanvraag gewoonlijk baseert op een eigen marktvergunning, terwijl Stallergenes geen eigen marktvergunning heeft. Gedaagde heeft dit betwist maar wie het gelijk aan zijn zijde heeft kan in het midden blijven. Die omstandigheid immers brengt, ook als deze zich minder vaak zou voordoen, geen wijziging in de positie van een belanghebbende onder de reikwijdte van de Awb.

4.6 Van een handelen in strijd met artikel 6 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) is geen sprake, nu het hier om de voorbereiding van een besluit, en niet om een contentieuze procedure, gaat. Eiseres kan tegen het genomen besluit bezwaar bij gedaagde en zonodig beroep bij de rechtbank indienen, waarbij tevens de mogelijkheid openstaat een voorlopige voorziening te vragen tot schorsing van het besluit.

Bovendien kan eiseres de rechtbank verzoeken om, zo aan Stallergenes een certificaat wordt verleend, dat certificaat nietig te verklaren. Haar staan derhalve voldoende mogelijkheden ten dienste voor een eerlijke behandeling van haar zaak binnen redelijke termijn.

Evenmin levert het niet toelaten tot de hoorzitting schending op van artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM.

Eiseres heeft naar voorlopig oordeel niet aannemelijk gemaakt dat de enkele weigering om eiseres toe te laten tot de hoorzitting in het kader van een procedure die er toe strekt gedaagde in staat te stellen die inlichtingen te

verzamelen die nodig zijn voor een zorgvuldige besluitvorming ingrijpt in haar eigendomsrecht.

4.7 Een beroep op de artikelen 3:46 en 3:47Awb kan eiseres evenmin, baten. Die artikelen zien op de verplichting tot deugdelijke motivering van genomen besluiten. Het besluit om de aanvraag te verlenen is nog niet genomen. Enige motivering is dus nog niet bekend, laat staan dat een oordeel over de deugdelijkheid daarvan zou kunnen worden gegeven.

4.8 Ook op grond van artikel 7:6 Awb is gedaagde niet gehouden om eiseres tot de hoorzitting toe te laten. Deze bepaling ziet op het horen van belanghebbenden in de bezwaarfase. Gedaagde heeft aangevoerd dat er geen reden is om die bepaling analoog toe te passen, omdat het hier gaat om een primaire besluitvormingsprocedure, die wezenlijk verschilt van een bezwaarprocedure. Het horen van belanghebbenden in de primaire besluitvormingsfase vindt plaats met het oog op een goede en zorgvuldige voorbereiding van het besluit, waarbij het er niet om gaat dat de belanghebbenden op elkaars standpunten kunnen reageren, aldus gedaagde. Naar voorlopig oordeel heeft gedaagde het gelijk aan zijn zijde.

4.9 Eiseres heeft nog een beroep gedaan op een vonnis van deze rechtbank van 17 maart 2004 (LJN:A05781), waarin het onrechtmatig werd geacht een direct belanghebbende niet te betrekken bij de voorbereiding van het primaire besluit. In het onderhavige geval is eiseres echter wel in de gelegenheid gesteld om haar zienswijze te geven en dat is anders dan in het feitencomplex dat aan die uitspraak ten grondslag ligt. Het beroep op die uitspraak slaagt derhalve niet.

4.10 Eiseres heeft ten slotte aangevoerd dat gedaagde in andere gevallen andere belanghebbenden dan de aanvrager wel uitnodigt voor de hoorzitting. Gedaagde heeft echter onweersproken aangevoerd dat de door eiseres overgelegde uitnodiging een hoorzitting betreft in het kader van een procedure tot de vernietiging van een verleend octrooi en dat in die procedure de hoorzitting pas wordt gehouden als de verleningsfase al is afgesloten. Gedaagde voert naar voorlopig oordeel terecht aan dat de vergelijking met de hoorzitting waartoe eiseres toegang wenst te krijgen daarom niet opgaat.

4.11 Al het voorgaande leidt tot de slotsom dat gedaagde naar voorlopig oordeel niet onrechtmatig heeft gehandeld door eiseres niet toe te laten tot de hoorzitting. Belangenafweging leidt niet tot een ander oordeel. Eiseres staan voldoende rechtsmiddelen ter beschikking om de beslissing van gedaagde, zo deze haar onwettig zou zijn ter discussie te stellen. Gedaagde heeft bovendien aangegeven dat indien verdere bestudering van de opmerkingen van eiseres aanleiding tot vragen geven of Stallergenes ter hoorzitting nieuwe feiten of argument aanvoert, hij zonodig contact met haar zal opnemen.

4.12 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de vordering wordt afgewezen. Eiseres zal, als de in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de kosten van dit geding.

5 De beslissing

De voorzieningenrechter:

wijst het gevorderde af;
veroordeelt eiseres om binnen veertien dagen na de datum van dit vonnis aan gedaagde te betalen de kosten van dit geding, tot dusverre aan de zijde van gedaagde begroot op € 1.067,- , waarvan € 816,- aan salaris procureur en € 251,-aan griffierecht;
verklaart deze proceskostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad; enz.